
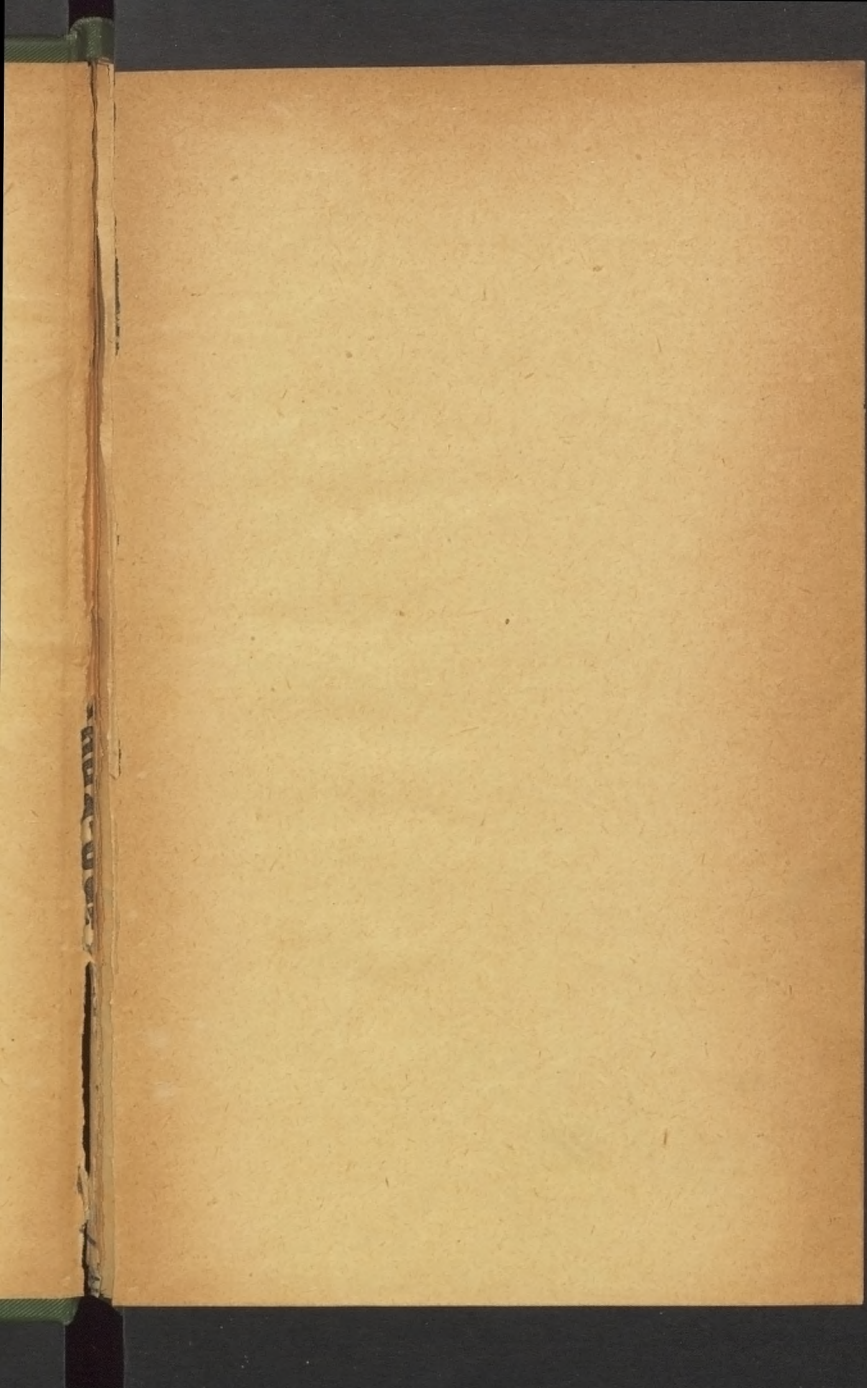

15948

The image shows the front cover of a book. The spine and a portion of the front cover are bound in a green, textured cloth. The main part of the front cover is decorated with marbled paper featuring a dark, irregular pattern of black and brown spots on a lighter, yellowish-tan background. The marbled paper is slightly worn at the corners, where the green cloth binding is visible underneath. A small, rectangular, light-colored paper label is affixed to the green cloth near the top of the spine, containing the number "15948" in a dark, serif font.

A

LA

AZ ÉLVE TEMETKEZŐ.

DRÁMA 1 FELVONÁSBAN.

IRTA :

IFJ. HEGEDŰS SÁNDOR.

BUDAPEST.

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)

CS. ÉS KIR. UDV. KÖNYVKERESKEDÉS KIADÁSA.

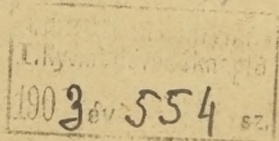

P. h. m. g.
1156

Szinpadoknak kézirat.

15.948/142

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából. (IV., Papnövelde-utca 8.)

SZEREPLŐK :

Szeghő Pál festő

Jetti modell

Gerő báróné

Tóni   }
Brumi   }
Pedró   }

festők

Kemény, a jury elnöke

Mózsi

(Festők, jury tagok.) Történik Budapesten napjainkban,
Szeghő Pál műtermében.

(
a
f
l
s
k
A
n
s
h

n
l
l
A
l
t
s
2

ELSŐ JELENET.

(A szin egy festő műtermet ábrázol, a háttér üvegablakkal van elzárva, oldalt belül baloldalt egy nagy függöny látszik, mely egy másik terembe vezet. Két lépcsőn lehet feljutni ide. Baloldalt egy ajtó, mely a szabadba vezet, jobboldalt egy másik ajtó, melyhez két lépcsőn lehet feljutni s ez a lakószobákba vezet. A falon jobbra egy nagyobb kép, kandalló a jobboldalon. Apró székek, festő állványok és egy műteremhez szükséges felszerelések. Idő: este 6 óra körül. Deczember hó. Egy villany-lámpa világosítja meg a nézőtermet.)

Jetti és Pál.

Jetti: Ez a lámpa is többet pislog, mint világít, már föl akartam mászni hozzá, hogy megnézzem mi leli . . .

Pál: Azt meg ne tedd mert könnyen baj érhet . . . Inkább legyünk egész sötétben, azt sem bánom . .

Jetti *(ki eddig kávét főzött. Nevetni kezd)*
Akkor hogyan innánk meg a kávét? . .

Pál *(nevet):* Az igaz, csak egy csészénk van, — hát tudod úgy, hogy a melyiknél nincsen csésze, az tudja, hogy a másik kávézik . . . *(Dudolva.)*

Jetti: „Jer mellém a kandalóhoz“ . . . Pál, kész a kávé . . .

Pál *(Jettihez megy, ez megkínálja a csészével. Pál iszik):* Nem elég édes . . .

Jetti: Jézusom, pedig nincs több czukrom ide-haza.

Pál (*megcsókolja Jettit hevesen*): Most már jó — nagyon jó . . . De most te is igyál . . .

Jetti (*egy kortyot iszik, leülnek egymás mellé, szembe a tűzzel*): Te Pál, még azon nem is gondolkoztunk, mit fogunk akkor csinálni, ha . . .

Pál: Mikor? Nem értelek?

Jetti: Ha megnyerjük a . . . nagy díjat . . .

Pál (*nevet*): Nagyszerű leány vagy te Jetti . . . Még ilyenén is töröd a fejedet.

Jetti: Hogyne, hisz akkor rögtön veszek szép szőnyegetek neked, hogy ne fázzék meg a lábad itt a műteremben, hogy mindenütt vastag szőnyegen jársz, mint egy herceg, vagy mint egy király. Én azt hiszem, az lehet a legnagyobb élvezete a gazdag embereknek, sima szőnyegeken járni úgy, hogy az embernek a járása se hallatszék . . .

Pál (*nevet*): Te édes kis Jettim, egész gyermekálmok a te vágyaid. De tudod mit, ha mégis elérjük azt, a mire annyit vágyunk, megnyerjük a nagy díjat, én meg veszek neked egy halavány kék selyemruhát, a miben olyan szép leszel, mint egy királykisasszony.

Jetti (*megöleli Pált*): Óh! köszönöm neked Pál . . .

Pál (*nevet*): Még meg is köszönöd . . . pedig a nagy díj még jó messze van . . .

Jetti: Hisz nem is azt köszönöm, csak azt, hogy te olyan jó vagy . . .

Pál (*magához vonja Jettit*): Édes kis Jettim . . .

Jetti: Azt, hogy te úgy szeretsz engemet . . .
Mig tudom, hogy szeretsz, addig itt leszek veled.

Pál (*megcsókolja*): Én is örökké foglak szeretni tégedet . . .

Jetti: Köszönöm Pál . . .

Pál: De Jetti, a fiuk hol késnek, csodálom, hogy még nem jöttek elő.

Jetti: Az igaz, de hisz tudod, ma a jury döntése van, ez őket is bizonyynyal megzavarta . . .

Pál: Kíváncsi vagyok . . . Egy kicsit mégis kíváncsi vagyok, milyen lesz a képbírálat . . . Jetti, ha ezt megnyerem, azt most igazán tisztán neked köszönhetem.

Jetti: Nekem! Nagyszerű, mintha én festettem volna, hisz az ecsetet sem tudom kézbe fogni . . .
(*Megöleli*) óh! te . . . te!

Pál: De hát ki mondta nekem, ki súgta nekem, hogy ezt az ideát fessek meg? . . .

Jetti: A te lelked Pál . . . én, én csak vezettelek.

Pál: Úgy látszik (*kint beszéd hallatszik*) a fiúk jönnek.

Jetti: Igen, ők lesznek.

MÁSODIK JELENET.

Előbbiek, Pedró, Tóni, Brumi és több festő.

Brumi: Jó estét háziak!

Jetti: Jó estét kedves vendégeink!

Pál: Nos mi ujság?

Pedro (*leül egy festő állvány mellé, füttyölget és rajzol*).

Tóni: Olyan izgatott vagyok, hogy nem is merem a Műcsarnok felé menni, hanem az íróknál voltam, ott most sok az ujság. Valahonnét a homályból felfedeztek egy ritka geniet. Most annak ütik a dobot, közbe meg egymást bámulják.

Pál: Az nem is olyan hálátlan foglalkozás . . .

Tóni: Nem is, aki érti a módját, annak minden kifizeti magát.

Brumi (*Pedróra néz*): Hát ez mit füttyöl itt, mint valami kanári madár . . .

Jetti: Még a mult héten elkezdett ott valamit festeni, aztán mindig letakarta, nagyon félti . . .

Brumi: Akkor valami csoda lesz biztosan . . .

Tóni: Meg sem merem inkább nézni.

Brumi: Vagy talán olyan kép, mit csak letakarva szabad mutogatni . . . úgy szebb!

Pedró (*füttyülve festeget, a fütty elháltával Brumihoz*): Jobb lesz, gyere, nézd, mit alkottam? Ugy-e geniális?

Brumi: Nem látom a genialitást, biztosan rossz a világitás . . .

Pedró: Nem látod? Pál festménye s az élve temetkező meg maga Jetti . . .

Brumi: Ugyan hagyj békét a te pala-korbeli genialitásaiddal.

Pedró: Törődöm is veled... Nem bánom, ha az ördög elvisz... Azért mégis megmutatom Mózsinak... De nevetnék, ha megvenné....

Brumi: Ezt az együgyű kefelenyomatot?... Te, a Mózsi lehet a művészetben számár, de ha pénzről van szó, mindig megjön az esze.

Pedró: De te nem tudod, mi árt kérek érte...

Brumi: Art? Már úgy érted, pénz árt, a min cognacot lehet venni?...

Pedró: Azt!

Brumi: Azt már szeretném hallani én is... Hát halljuk. Hallgassátok fiuk, mert ez annyira ostoba, hogy megérdemli.

Pedró: Csak azt fogom pedig mondani, adjon annyit érte, mint a mennyit a te talentumod megér.

Tóni: Te Brumi, nem találod, hogy ez a Pedró újabb időben nagyon nevetlen.

Brumi: Mert a nyakatokra hagyátok nőni, le kell törni a szarvait, már piktornak képzeled magát, pedig sem technikája nincs, sem színei nincsenek... Ha Mózsi esetet venne a kezébe, annyit mindig tudna, mint ez a gyerek.

Pedró: Tudom, nem vagyok classikus ugy-e Brumi?...

Brumi: De az vagy, classikus — számár vagy...

Jetti: Na, na, na! nem kell gorombáskodni...

Pedró: Dehogy — hisz csak hangulatba jött ez az öreg — azért hangulat festő...

Brumi: Csak te Mózsival foglalkozz, az neked való niveau.

Pedró: Lehet, — de Mózsi azért sokat tud...

Brumi: Mindent, azt is mondhatnád, mindent, a mi pletyka...

Jetti: Ne bántsát Mózsit, jó ember... mindig hoz valami hirt...

Pedró: Hirt azt összehord eleget, de jó hirt azt sohasem, azokat nem találja meg, úgy látszik...

Jetti: Ha rajta függne, jó hirt is hozna, hidd el.

Pál: Pedig sokszor megszomorít Jetti ujságaival mostanában.

Jetti: Eh! hagyjuk! (Sóhaj.)

Pedró: Csodálom, hogy még nem jött el ma Biztosan a jury mögött ezammog...

Tóni: Persze... speculál...

Brumi (*megáll, mintha modellt állna*): Jól állok Jetti... nézd a nyakamat is megszegtem.

Jetti (*nevetni kezd*): Te még egy évig is oda fogsz állni...

Brumi: Én bizony úgy belejöttem ebbe a modell szerepbe, hogy mindig várom, hogy valaki elkiáltssa: „Helyre fiúk“ (*Mind fölállnak modell állásba, mintha egy nagy kép mellekalakjai volnának.*)

Egy festő: Na mi ez? (*Nevetés*) Szinte megijedtem!

Pál: Jó, hogy az a kép már nincs itt, mert könnyen beugratnátok egymást egy kis „állásra.“

Brumi: Nem öregem, többet én részemről nem állok senkinek...

Jetti: Ohó!... hohó, minő elhatározás, hátha nagyon megkérnélek... aztán meg, minden félórában hoznék cognacot...

Brumi (*nevetni kezd*): Hehe! a cognac az még az én szívemet is meglágyítja... (*Jetti mellett állva*) Hanem Jetti a kezéd nagyon fel van törve, — evvel egyhamarosan nem lehet most annyit dolgozni.

Jetti: Oh! hisz most úgy sem kell egy darabig...

Pedró: Ez a Pál mégis csak irigylésre méltó egy alak, neki tisztogatják a festőtáblákat s azalatt meg ő sétál.

Jetti: Hiszen nem festhet egyhuzamban, nem szobafestő.

Brumi: Igazad van, egészen elbutulna így, én is azt hiszem, jól tesz úgy, a hogy tesz, inspiráció nélkül alkotni nem lehet.

Pedró: Az igaz, de milyen szép inspiráció tárgyai vannak. Hej! De irigyeltem multkor.

Jetti: Mit beszélsz?

Pál: Ugyan, hogy tudtok ennyi ostobaságot összebeszélni?... (*Jetti mellé ül*) Hagy csókolom meg a fájós kezedet.

Jetti (*Pálra néz*): Te Pál, te én mindenem! (*megölelik egymást*) Szeretlek, szeretlek, addig míg tudom, hogy hüen szeretsz. No csak mind ilyenek lennétek, mint Pál, akkor, akkor...

Pedró: Akkor mind szerencsés és boldog fickók lennének. Boldogságban és fényben úszó kis aranyhalak.

Brumi: Az igaz, hogy az a Pedró jól nézne ki, mint arany hal, talán többet is látna, mint így...

talán, ha hal szeme lenne, jobb festő lett volna belőle... és a csukák meg a harcsák nagy elismeréssel beszél-
nének jourjaikon az ő vízfestményeiről.

Pedró: Komám, te bolond vagy, veled nem be-
szélek...

Brumi: Én csak genie vagyok, de bolond az
semmi esetre sem... Tudod, ha bolond volnék, akkor
öriznének valami elmegyógyintézetben.

Tóni: Hiszen ezt nem kell olyan szigoruan
venni.

Pedró: Természetesen nem, mindig mondom
Bruminak, hogy a miért nincs elzárva, ez meg ne
tévessze, mert hisz azok a bolondházak csak azért
vannak, hogy egy pár szerencsétlent oda bekaszlizza-
nak, aztán a künlevőket megnyugtassák, nem ti vagy-
tok a bolondok, hanem azok, a kik ott el vannak
zárva.

Brumi: Hát ez nem rossz, s ez a ficzko még is
engemet lát bolondnak... Te Pedró... te ugy látom,
sokat nézted saját festményeidet, mert nagyon zava-
rosan beszélsz...

Pedró: Igen, igen egy pár festmény... igazad
van, egészen megszedített. És ha behunyom a szeme-
met, még most is magam előtt látom őket...

Tóni: Mit látsz magad előtt...

Brumi: Hallod valami örültség...

Pedró: Igen, az Brumikám, napnyugta van és a
kék fűben lila színű bikák nyargalásznak.

Brumi: Te kölyök, elhallgass a vízióiddal...

Pedró: Mindjárt, mindjárt... A háttérben fe-
hérülő jegenyefák világítanak és a lila bikák arrafelé
rohannak.

Brumi: Hagyd békiben az én lila bikáimat! Ez
neked magas, te sohasem fogod látni azokat a színe-
ket, másféle szem kell ahhoz, mint a tied... Eh a
lila színt, azt sohasem fogod megismerni az olyan
magas művészi valami. Azt az isteni lilaszínt. Ha lé-
teznék lilaszínű asszony, azonnal feleségül venném.

Tóni: Valóban avval tökéletes pár volnátok.

Pedró: Tökéletes nem, mert a nép ugy tartja,
harmadik a bojtár.

Brumi: Te Pedró, te csak egyszer fogsz dühbe
hozni, csak egyszer, te pacznigyáros. Nagyszerű, ő

festő! Rácsapdossa a megmaradt tortahabot a vászonra, aztán aláírja „Báranyfelhők.”

Pedró: Nem írhattam alá „Bikák a lilaszinben.”

Brumi: Te hagyj már békét az én bikáimnak.

Pedró: Te hagyj békét az én felhőimnek.

Brumi: Az nem úgy van, a pointezők iskolája már nem létezik, meghalt.

Pedró: Tudom, helyébe jöttek a lila bikák és a zöld kecskék.

Brumi (*egy festőbotot ragad*): Na megállj, majd megmutatom mindjárt, hogyan néz ki egy lila bika.

Pedró (*szinte botot fog*): De hisz én meg beléd verem a felhőimet. A pointezők nevében.

Jetti: Na, na, na! Már megint veszekedtek, ez borzasztó veletek. (*Szétválasztja őket.*) Szent Jeromosra kérlek benneteket, mikor fogjátok már egymást megismerni?

Brumi: Én ne ismerném őtet?

Jetti: Nem bizony, egyitek sem ismeri a másikat, fogalmatok sincs arról, hogy kik vagytok.

Pedró: Nekünk nincs fogalmunk egymásról?

Jetti. Vajmi kevés.

Brumi: Hát akkor kérlek, csak az marad hátra, mutass be minket egymásnak.

Jetti: Szívesen. (*Bemutatva.*) Rafael — és Tintorettó!

Pedró (*kezet fog Brumival*): Az igaz, belátom, csak halálad után lehetsz igazán nagygyá.

Brumi: Pedró barátom akkor még a te képeidet is megveszik majd. Te, te rossz fiú (*megöleli*).

Tóni (*háttérben*): Fiúk, jön Mózsi, futva jön, úgy látszik, kidobták valahonnét.

Jetti: Eh! dehogy, a juryból jön.

A festők (*izgatottan*): A jury!

HÁRMADIK JELENET.

Előbbie, Mózsi.

Mózsi (*futva jön, csupa víz*): Az ördög vigye el az ilyen telet (*lerázza a ruháját*).

Brumi: Na, na, hiszen maga csupa víz, mit tollászkodik itten?

Mózsai: Nagyszerű, hát ha odakint zuhog az eső, akkor csak nem jöhetek úgy, mint egy szárított hal.

Jetti (*idegesen*): A jury, a jury, mit határozott, azt mondd.

Mózsai (*köpenyét lecsapva*): Mindjárt, mindjárt, hisz úgy futottam, mint egy bika.

Pedró: Milyen színű bika, Mózsai?

Mózsai: Minden színű, csak nem lila, azért nem lehet pénzt kapni . . .

Jetti: De Mózsai! (*idegesen*) A jury mit mondott a képekre . . . arra felelj.

Mózsai (*mind leülnek, Mózsai középen ül*): Hát az első teremben nem sokat időztek, tovább mentek.

Pedró: Micsoda? nem látták meg a felhőket?

Mózsai: De azt hiszem, meglátták, hanem épen bankettől jöttek és már jóllaktak a sok habcrémme.

Pedró: Na tessék, aztán érdemes itt művésznek lenni?

Tóni: Én nem is tudom, te egyáltalán miért állítasz ki?

Pedró: Miért? Hát én már eleget szenvedtem — most szenvedjen a közönség is.

Brumi: Akkor miért nem csapsz fel inkább dráma írónak . . .

Tóni: Akkor sokkal jobban megkinozhatnád a jóbarátaidat is, meg a közönséget is.

Pedró: Ez eszme! Elfogadom!

Pál: Ugyan hadd beszéljen Mózsai! . . .

Mózsai: Bizony nem valami nagyon voltak elragadtatva a képektől. Az egyik azt mondta, sok a hangulat; nincs erő bennük. Az iskola abgedroschen. Eléggé tetszett a Tóni szürke számar, az egyik jury tag nagyon dicsérte.

Pedró: Természetesen mindenkinek az ön-portréja tetszik legjobban.

Pál: Ugyan kérlek ne beszélj mindig, az ember nem hallja Mózsit.

Mózsai: Hanem mikor a nagy terembe értek, akkor mégis nagyon meg voltak lepelve . . . Sokáig nézték a képet. Hallottam, mikor az elnök azt mondta: „Igen teljesen ki van fejezve a gondolat, ez az „Élve temetkező.“ Aztán vitatkozni kezdtek, az egyik azt mondta, hogy bizarr a gondolat, azokat a vad népeket felidézni, kik fájdalmukban képesek élve eltemetkezni.

Jetti (*idegesen*): Oh! csak mondd Mózsi, csak mondd, olyan jó hallgatni tégedet.

Mózsi: De azt mind elismerték, hogy a főalak, hogy az az emberarcz amint megy és rajongó fájdalomában eltemetkezik, határozottan drámai.

Jetti (*izgatottan*): Mást nem mondtak volna?

Mózsi: De igen, a mellékalakokat is nagyon dicsérték. A környezetet is, meglepte őket az, hogy a tömeg csodálkozása mennyire kifejezi a drámát.

Pál: S ezzel elmentek?

Mózsi: Igen, tovább mentek, de megint visszatértek a képhez. Amint kivettem beszédjükből, nagyon meg voltak elégedve.

Jetti (*idegesen*): De mit mondtak Mózsi, mit mondtak?

Mózsi: Hát csak azt, hogy szép, nagyon szép!

Jetti (*felkiáltva*): Pál, Pál akkor mi megnyerjük a díjat.

Mózsi: Épen ezt akartam mondani én is.

Jetti (*megöleli Pált*): Jaj Pál, oly boldog vagyok most!

Pál (*magához öleli*): Te édes kis Jettim, te!

Jetti (*Mózsihoz*): Mikor határoz a jury?

Mózsi: Már összeült, mikor eljöttem, azt hiszem, mindjárt ki is hirdetik az eredményt.

Tóni: Gyerünk a Műcsarnokba.

Jetti: Igen, igen, menjetek mind el. Pál, te is menj el, te is menj el.

Pál: Igazad van, nem bánom. Menjünk mind oda fiúk. Mózsi te meg maradj itt addig Jettivel.

Jetti: Igen, igen, kitünően lesz így, no siessetek, csak siessetek. (*Megcsókolja Pált, a festők felkészülődnek.*)

Brumi: Nos előre fiúk! (*A festők egy dalt énekelve elvonulnak.*)

NEGYEDIK JELENET.

Jetti, Mózsi.

Jetti: Mózsi látta, mily boldog volt Pál, de higgye el, én is az vagyok.

Mózsi: Nem csudálom, az a kép sokat megér, azért majd lehet pénzt kapni.

Jetti: Ki az ördög törődik most pénzzel, mikor a nagy díjról van szó . . . A nagy díjról, nem érti ezt maga Mózsi? . . . Arról a dicsőségről, hogy Pál megnyeri a nagy díjat.

Mózsi: Már hogyne érteném, az is csak azt jelenti, a mit én mondok, hogy a kép 5000 forinttal többet ér.

Jetti: Eh! mit bánom én, de oly boldog vagyok.

Mózsi: Azt is elhiszem. Különb en ez így van az életben, egyszer boldogok vagyunk, egyszer meg az ördög majd elvisz bennünket szomorúságunkban.

Jetti: Esik az eső, meg süt a nap. De ugy-e Mózsi most csak süt mi reánk.

Mózsi: Hát igen a félszemével süt, a másikkal meg könyezik.

Jetti: Nem értem Mózsi, mit akar mondani?

Mózsi: Hát, hát sok baj van az életben.

Jetti (*leül Mózsi mellé*): Valami hire van megint a számomra?

Mózsi: Bizony, bizony volna.

Jetti: Onnan hazulról?

Mózsi: Igen, az édes szüleitől.

Jetti: De hát még most sem akar megbocsátani az édes apám, a miért eljöttem Pállal? De hát megmondta-e neki Mózsi, hogy mennyire szeretem én Pált és hogy Pál is mennyire szeret engem.

Mózsi: Mondtam, mondtam, de mindig csak azt mondta, hogy ilyen ősi családra ilyen szégyent hozni . . . aztán beteges volt az öreg és nem akart rám hallgatni.

Jetti: De most már jobban van, ugy-e Mózsi?

Mózsi: Hát, jobban van . . . Azt hiszem, egészen jobban van.

Jetti (*megijedve*): Mi történt Mózsi?

Mózsi: Ma reggel meghalt az öreg ur!

Jetti (*felriadva*): Jézusom, én Istenem, milyen szörnyű csapás! . . . oda kell mennem! . . .

Mózsi: Azt ne tegye, tudja a többiek hogy átkozzák magát!

Jetti: Igaz ugyan . . . de mondja, mit mondott utoljára rólam az apám?

Mózsi: Semmit sem mondott, én reggel tudtam csak meg, mikor arra jártam.

Jetti: És felőlem nem kérdezősködött, nem akart látni engemet? Nem hivatott?

Mózsai: Nem!

Jetti: De hát nem volt egy szava sem számomra, nem üzent semmit, semmit?

Mózsai: De üzeni, azt üzent.

Jetti: Beszéljen Mózsai, beszéljen, könyörgöm és mondjon el mindent.

Mózsai: Szegény öreg tudta, hogy meg fog halni, tegnap este aztán azt mondta: Jettit már nem fogom látni, de nem is akarom látni. De mondjátok meg neki, hogy utolsó órámban azt üzentem neki, hogy úgy vegye el az a festő törvényesen, vagy . . .

Jetti: Nos mondd, mondd hamar!

Mózsai: Vagy ha megunta ezt a regényt, a mely-lyel annyi fájdalmat okozott nekem, menjen el beteget ápolni. Két apáczá volt mellette, azokat nagyon szerette, azt hiszem, azért üzente ezt.

Jetti: Szegény apa! (*Kis szünet*) Köszönöm Mózsai a jóságát. De kérem, Pálnak ne szóljon ma semmit erről, hagy élvezze a mai napot teljesen. Ne szóljon, mert nem akarom, hogy egy szót is megtudjon ebből, nem akarom, hogy valami zavarja az ő boldogságát. Óh hallgasson erről, hallgasson.

Mózsai: Ne féljen, hallgatni azt tudok. Nekem is volt egy leányom.

Jetti: Mi lett vele . . .

Mózsai: . . . Nem tudom . . . (*Szünet*) De maga, maga . . .

Jetti: Óh! Majd én elpalástolom, meglátja, milyen ügyes leszek. Nem fog rajtam észrevenni ő semmit, aztán egészen úgy is neki fogunk élni, minden perc az övé. Istenem! hisz ő körülé forog ma a világ.

Mózsai: Igen azt magam is hiszem, hogy meg-nyeri a díjat.

Jetti: Óh! meg kell neki nyerni, ezt meg „kell” nyerni ma. (*Pál hangja kint „Jetti! Jetti!”*)

ÖTÖDIK JELENET.

Előbbieik, Pál.

Pál (*futva jő, kabátjába virág van tűzve. Vég-telen örömmel*): Megnyertük Jetti, megnyertük. (*Karjait Jetti felé tárja.*)

Jetti (*karjaiba siet*): Óh! Pál, mindenem vagy nekem Pál! . . .

Pál (*megöleli*): Mennyire szeretlek Jetti.

Jetti: Olyan biztos előérzetem volt, hogy a kép tetszeni fog.

Pál: Látnod a te gondolatod milyen szép sikert aratott, hisz ez valósággal a te ünnepnapod ma . . .

Jetti: Óh! nem, semmi sem az enyém, csak te légy egészen az enyém, más akkor nekem nem kell. (*Pál virágját nézi.*) Szép virágod van Pál.

Pál (*zavarral*): Ott kaptam, mikor az eredményt kihirdették.

Jetti: Asszonytól kaptad?

Pál: Igen, egy régi ismerősömtől, a bárónétól, ő is gratulált. Aztán meg annyian gratuláltak, mindenki, mindenki gratulált.

Jetti: Óh! de jó, ezt úgy szeretem hallani. (*A festők egy indulót énekelve jönnek. Pálmaágakkal kezükben és félkörben állanak Jetti és Pál körül.*)

Tóni: Fiuk, kiáltunk háromszoros hurrát a győztesnek.

Festők: Hurrá!

Tóni (*számolva az éjzeneket*): Numeró egy.

Festők: Hurrá!

Tóni: Numeró kettő!

Festők: Hurrá!

Tóni: Numeró három!

Brumi: És most elengedve a sablonos üdvözlő beszédekét, egyhangulag cognacot kérünk tőletek Pál és Jetti. (*Félre*) Azt hiszem jól fejeztem ki magamat. (*Többen gratulálnak Bruminak.*)

Jetti (*vidáman*): Lesz, lesz, minden lesz, a mit csak akartok, a mim csak van idehaza, mindent odaadok most nektek.

Tóni: Gyertek fiuk és bontsunk fel minden palackot, ma meg nem marad itt józanon anyaszülte.

Mózi (*a ki a háttérben az ablakon át a kertbe nézett*): Ugy látom, mások is jönnek erre az ünnepélyre.

Brumi (*megijedve*): Mások is, hát hiába jönnek, az én cognacomból ugyancsak nem isznak.

Pedró: Ide ne jőjjetek, elegenden vagyunk. Le kell eresztetni a jelzőtáblát: „Megtelt“, talán tovább mennek.

Mózi: Ezek ugyan nem fognak cognacot kérni, a kik most jönnek.

Brumi: Na akkor vajjon micsoda fajtájú emberek lehetnek az istenadták.

Mózsai: A jury elnöke jön, meg a többiek.

Jetti: Jézusom, akkor hamar, hamar rendet kell itt csinálni.

Pál: Ugyan minek? Hát ez a műhely, ez csak nem lehet szegyenünk, hátha rendetlen, akkor rendetlen, olyan a milyen.

Mózsai: Egy asszony is van velök!

Pál (*izgatottan*): Asszony.

Jetti: Hát csak hagy jöjjön, szívesen látjuk ötet is

Pál (*Mózsához a háttérbe megy*): Hol jönnek?

Mózsai: Most már a lépcsőnél vannak.

HATODIK JELENET.

Kemény, a jury elnöke, néhány úr és Gerő bárónő.

Kemény (*üdvözölve Pált*): Isten éltesen Pál, olyan boldog vagyok, hogy átadhattam a díjat, egyhangúlag nyerted el.

Pál: Köszönöm, igazán nem tudom, hogyan köszönjem meg. Talán túl is becsülnek.

Kemény: Hohó, talán nem akarsz, hogy bókolni kezdjek. (*Pál tagadólag int*) Látod! (*Kézét fogják*) Na most már megtörted a jeget, a start az remek volt. A finish is ilyen legyen Pál.

Jetti (*Pálhoz*): Meg kellene mutatni a vázlatokat is.

Pál: Igen, igen, ha érdekelné az urakat, a vázlatok még megvannak.

Kemény: Hát hogyne érdekelné bennünket. (*Jettinek köszön.*)

Jetti (*mélyen meghajol*).

Pál (*a ki a többi urakkal beszélgetett, hirtelen meglátja a bárónőt és izgatottan megszólítja*): Istenem! miért jött el ide?

Bárónő (*nevetve*): De barátom, csak nem féltőlem?

Pál: Óh! nem, nem de . . .

Bárónő: Ma oly érdekes volt maga, aztán látni akartam a műtermét, hát eljöttem.

Jetti (ki az urakat vezette a többi festővel a függöny mögé, hogy a vázlatokat megmutassa, visszajön, érdeklődve nézte a bárónőt. *Megszólítja Pált*): Pál kérélek . . .

Bárónő (lenézően végignézi Jettit): Ugy-e ő az . . . az a modell . . .

Pál (izgatottan fejével int csak).

Jetti: Isten hozta asszonyom, igen én vagyok Jetti.

Bárónő (kicsinylőleg): Igen tudom, az a modell, ugy-e Szeghő?

Pál (zavartan): Igen bárónő.

Jetti (megsértve és megijedve): De asszonyom, a vázlatokat akartam csak megmutatni.

Bárónő: Jó, jó, majd később megnézem.

Jetti (érzékenyen): De azok nagyon szépek, ugy-e Pál? Talán a legszebb dolgai Pálnak.

Bárónő: Jó, jó, hagyja csak, majd megnézem én aztán . . .

Pál (izgatottan): Igen Jetti, csak menj most a többiek után, majd mi is oda megyünk később.

Jetti (megijedve): Nem értem Pál?

Pál (idegesen): Majd megmagyarázom, csak menj most, kérélek.

Jetti (megrázkódva): Istenem . . . Megyek. *(Félve megy ki és a függőnynél visszanéz.)*

HETEDIK JELENET.

Pál, Bárónő.

Bárónő (leül s kíváncsian körülnéz): Tudja, hogy egészen kedves itt magánál. De a mint látom, maga nem nagyon örül annak, hogy eljöttem.

Pál: De igen bárónő, de oly hirtelen jött és ma oly sok minden összejött.

Bárónő: Ép azért jöttem. De maga úgy megijedt, mikor meglátott, mintha az a modell a felesége lenne legalább is és félne tőle.

Pál: Oh! dehogy, dehogy. Jetti érzékeny és nem ért meg némely dolgot könnyen.

Bárónő: Ej, ej, még kívül, hogy szerelmes a modelljébe. Tudja olyan közös kis regényforma ez...

Pál: Eh megint gunyolódik.

Bárónő: En egyáltalában nem, csak ezt a maga limonádé hangulatát akarom elzavarni.

Pál: De hisz az nem is volt, csak ön úgy képzelte.

Bárónő (*mosolyogva*): Na! akkor most jöjjön szépen mellém és aztán mondja el, mi az ott a falon. (*Egy képre mutat.*)

Pál (*melléje ül*): Óh! az, az egy régi vázlat. Fiatal szerelmesek áldozása. Kimennek a szabadba, megosztják a gyümölcsöt és egy kehelyből isznak.

Bárónő (*nevetni kezd*): Ha, ha, de hisz ez nem rossz.

Pál: Miért nevet?

Bárónő: De hisz ez a mi szigeti kirándulásunkat ábrázolja akkor!

Pál: Igaza van, sok van benne. Emlékszik, milyen boldogok voltunk.

Bárónő: Igen emlékszem. Azt mondta akkor, hogy nagyon szeret.

Pál: Igazat mondtam akkor bárónő.

Bárónő: Hihetek magának?

Pál: Hát sohasem fogom kételyeit eloszlatni tudni? Nézzen a szemembe.

Bárónő (*szembe nézve*): Szeret-e maga Pál engemet?

Pál: Szeretem úgy, a mint esküdtem, úgy a mint csókoltam. (*Meg akarja ölelni.*)

Bárónő: Ne, ne! (*De azért közel hajol hozzá.*)

Pál (*magához vonja*): Te mindenem.

NYOLCZADIK JELENET.

Előbbieket, Jetti.

Jetti (*bejön*): Pál kérlek, nem jöttök még? (*Amint együtt látja őket, megrázkódik.*)

Pál (*zavartan*): Mi az, mit akarsz, miért zavarasz Jetti?

Jetti (*felénken*): Bocsássatok meg, de a vázlatokat nem akarod-e a bárónőnek megmutatni, csak azt akartam kérdezni.

Pál (*zavartan*): De igen, megyünk Jetti, csak menj.

Bárónő: Én egy kissé fáradt vagyok.

Pál: Fáradt? talán egy kis teát parancsol? Igen, igen, kérlek Jetti, légy jó és hozz egy csésze teát.

Bárónő: Csak egy kis vizet.

Jetti (*lassan el, fejével bötint, mikor gyanakodva néz rájuk*): Jó, jó, hozok!

Bárónő (*hirtelen Pálhoz*): Ugy-e eljön és szeretni fog a mint ígérte?

Pál: Igérem, csak szeressen úgy, a hogy én szeretem.

Jetti (*bejön egy pohár vízzel, mikor át akarja adni a bárónőnek a teát, zokogni kezd*).

Pál (*átveszi a teát*): Valami bajod van Jetti?

Jetti (*fejével tagadólag int*): Semmi . . . Mindjárt vége lesz.

Bárónő: Valami fájdalmat érez!

Jetti (*határozottan*): Nem, nem fáj már semmi, csak egy pár pillanatig tartott, úgy elállt a lélekzetem.

Bárónő (*a teával kínálja*): Akkor talán ön igyék egy korty teát, akkor majd magához tér.

Jetti: Köszönöm a tanácsát bárónő, már jól van minden. (*Ez utóbbi szavakat erős nyomatékkal mondja.*)

Pál: De hát bánt valami Jetti, olyan furesa vagy?

Jetti: Már elmúlt Pál, most már erős vagyok.

Pál: De én nem értelek . . .

Jetti: Pedig látod Pál, én megértettem mindent, mindent. Azt is, hogy mi voltam én neked . . . Semmi, egy kis modell . . . Egy epizód . . .

Pál: Mit, Jetti mit beszélsz?

Jetti: Csak azt, hogy te nem engemet szeretsz.

Bárónő (*izgatottan*): De én nem értem igazán, hogy mit mond. (*Még nagyobb izgatottsággal.*) Nem akarom érteni.

Jetti: Ön nagyon jól tudja asszonyom, de biztosítom, én sohasem álltam Pál útjába, mostan sem fogok.

Pál: De biztosítalak Jetti, te félreérted a helyzetet. A bárónő azért jött ide, hogy lefesse, hogy arról beszéljen velem.

Jetti: Ne hazudj Pál, az nem méltó férfhez.

Bárónő (*izgatottan*): De én elmegyek. Ez a „családi” jelenet engem épen nem érdekel.

Pál: Maradjon kérem bárónő, maradjon és értesse meg Jettivel, hogy ő téved . . .

Bárónő: De én nem törődöm az egész beszéddel semmit, én eljöttem magához, mert azt hittem, hogy maga egy művész, egy szabad ember . . .

Jetti: Az is bárónő, teljesen szabad Pál, azt teszi, a mit akar, oda megy, a hová akar, azt követi, a kit szeret.

Bárónő (*idegesen*): De én távozom; Isten vele Pál, a viszontlátásra Pál!

Pál: De bárónő, kérem, maradjon most.

Bárónő (*az ajtóban kezét fogva Pállal*): Azt nem kívánhatja most. A viszontlátásra! (*El.*)

Pál (*Jettihez*): De látod, mit tettél, most megsértetted a bárónőt.

Jetti: Kívárod Pál, hogy boesánatot kérjek tőle?

Pál: Oh! ne, ne így tedd.

Jetti: Azért, mert hidd el Pál, megtenném, sőt ha kell, azt is megteszem, hogy megkérem, hogy széressen tégedet. Mert kell, hogy legyen valaki, a ki tégedet szeret.

Pál (*megdöbbenve*): De Jetti. Mit akarsz ezzel mondani?

Jetti (*hidegen*): Csak azt Pál, hogy én nem szeretlek többé.

Pál: De az istenért, mi történt, mi lelt tégedet?

Jetti: Csak az, hogy rájöttem, hogy te megcsalsz engemet. Te a bárónőt szereted.

Pál (*tiltakozva*): Nem, nem szeretem!

Jetti: Lehet, de köztetek van valami.

Pál (*izgatottan*): Jetti, hallgass meg!

Jetti: Oh! ne védekezz Pál, hisz én nem haragszom rád.

Pál (*örömmel közeledve*): Hát megbocsátasz?

Jetti (*nyugodtan*): Megbocsátok!

Pál (*nagy örömmel feléje siet*): Oh! Jetti! . . .

Jetti: Csakhogy nem szeretlek többé Pál.

Pál (*visszatántorodik*): Jetti ne, ne mondd ezt így.

Jetti: Miért Pál? ez így van. A mi szövetségünk felbomlott, csak addig tartott, a míg szerettük egymást, szép volt, rövid volt és most vége van.

Pál: De az Istenre kérlek Jetti, ne beszélj így.

Meg kell értened, hogy a bárónőt én már régebben ismertem.

Jetti: Tehát sohasem szeretted egész szívvel.

Pál: Jetti, mindig szerettelek, de nem tudtam szakítani, ottan nem volt elég erőm.

Jetti: Értem és inkább eltéptél engemet magadtól Pál.

Pál: Kérlek Jetti, ne beszélj ily kegyetlenül, hiszen nézd, most új élet vár reánk. Most már lesz mindenünk, a mi csak kell. Pénzünk, keresetünk, nem kell már többet nyomorogni, ha akarod. meg is esküdhetünk és úgy élünk majd mint férj és feleség.

Jetti: De hogy képzeled ezt Pál, azt hiszed, hogy az a társadalmi kényszer képes lesz majd összetartani bennünket. Mikor így sem tudtalak megtartani magamnak, mikor nincs közöttünk többé szerelem . . .

Pál (megijedve): Nem, nem így gondoltam én.

Jetti: Látod Pál, jó, hogy belátod magad is, hogy ennek vége van.

Pál: De hát mi történt itten?

Jetti: Valami elszakadt közöttünk, valami láthatatlan fonál, a mi eddig összetartott bennünket.

Pál (reménykedve): De hisz akkor, az majd újra összeforr megint.

Jetti: Ez, sohasem Pál, ha ez egyszer kihalt, akkor ennek örökre vége van.

Pál: Az Istenre kérlek, ne kinozz, mit akarsz tenni?

Jetti: Elmegyek Pál, elhagylak tégedet.

Pál (megijedve): Elhagysz engemet, hát mondd, mi lesz akkor én velem, kit fogok én akkor szeretni.

Jetti: Majd meglátod, hoz az élet eléd mást, aki majd az lesz neked, aki én voltam, aki én akartam neked lenni.

Pál: Nem, nem Jetti, te nem mehatsz el, te nekem mindenem vagy, mi lenne belőlem te nélkül? Mi lenne az én tehetségemből, ki inspirálna, ki mutatná meg, hogy mit tegyek, hisz te legjobban tudod, hogy mi vagy te nekem.

Jetti: Szegény Pál, sajnállak, de látod, buzditani többé nem tudlak téged.

Pál: Bármit fogsz mondani, követni fogom hiven minden intésedet.

Jetti: Nem, nem, lehetetlen, nem szeretlek többé. Nincs többé erőm téged inspirálni.

Pál (*kétségbeesve*): De Istenem, mi lesz akkor az én művészetemből, kit fogok én akkor festeni ha te elmégy?

Jetti (*szigoruan*): Pál csak nem kívánod, hogy modelled legyek, mikor nem szeretlek.

Pál: Nem, nem, csak azt kérem, hogy maradj!

Jetti: Nem lehet Pál, a mi szövetségünknek vége van. Én ráam más hivatás vár, van még elég szenvedő, a kin segíthetek, de te rajtad én nem tudok többé segíteni Pál.

Pál: Régi szerelmünkre kérlek, ne beszélj így, mintha egy halott lenne közöttünk.

Jetti: Igen Pál, a mi szerelmünk meghalt, ezt mi ketten nem tudjuk föltámasztani többé... Isten veled! (*Az öltözője felé megy.*)

Pál (*utána siet*): Maradj Jetti, könyörgök, maradj velem.

Jetti (*határozottan*): Isten veled, Pál! Légy boldog! (*Az öltözőjébe bemegy, Pál utána.*)

KILENCZEDIK JELENET.

Festők, Kemény és a Jury tagok.

Kemény (*a függöny mögül jönnek*): Hanem mi búcsúzzunk és menjünk, hisz mindjárt harangoznak, aztán a zenés misére kell átmennem ide a templomba... (*Brumihoz*) De azt akarom mondani, uram, hogy az alakok mégis úgy állnak a képen, ahogy én mondom, és az arcukon nemcsak a fájdalom, de a meglepetés is rajta van.

Brumi: Igen a fájdalom és a meglepetés, de, hogy az alakok a képen hogyan állanak, a fölött nem vitatkozhatom, mert az embercsoportot mi csináltuk, mi voltunk a modellek.

Kemény (*meglepetve*): Maguk voltak a modellek.

Brumi: Igen, uram! De hogy meggyőzzem a mellékalakok csoportjáról, inkább bemutatom magát a képet. (*Festőknek kiáltja*) „Helyre fiúk!” (*a festők elhe-*

lyezkednek, mintha az élve temetkező kép mellekalakjai lennének, úgy, a mint a modellállásban megszokták.)

Kemény (meglepetve): Valóban, ez a kép. Csupán az élve temetkező alakja hiányzik még.

Jetti (öltözéjéből jön fehér kendővel a fején és átmegy a festők csoportján, majd visszafordul): Isten veled! Légy boldog Pál! (A másik szobában Pál sirása hallatszik. „Óh! Jetti! Óh Jetti!” Mikor Jetti a festők között áthalad, a festők arcán az ijedtség és megdöbbenés látszik és felriadva felkiáltanak, mintha azt akarnák mondani: „Mi történt?” Jetti fájdalmas arccal, de emelt fővel megy végig a színpadon, már közel van az ajtóhoz, mikor harangszó hallatszik. Ekkor egy pillanatra megáll, keresztet vet magára, a festők mozdulatlanul néznek rá és Jetti elmegy. A közeli templomból orgonaszó, majd ének hallatszik: „Óh! Szentlélek térj be hozzánk . . . !” A villanylámpa elalszik s a holdfény világítja meg a csoportot, de legerősebben Jetti alakját.)

(FÜGGÖNY ÖSSZECSAP.)

cjai

bán

át-

ten

isa

tök

be-

ak

de

az

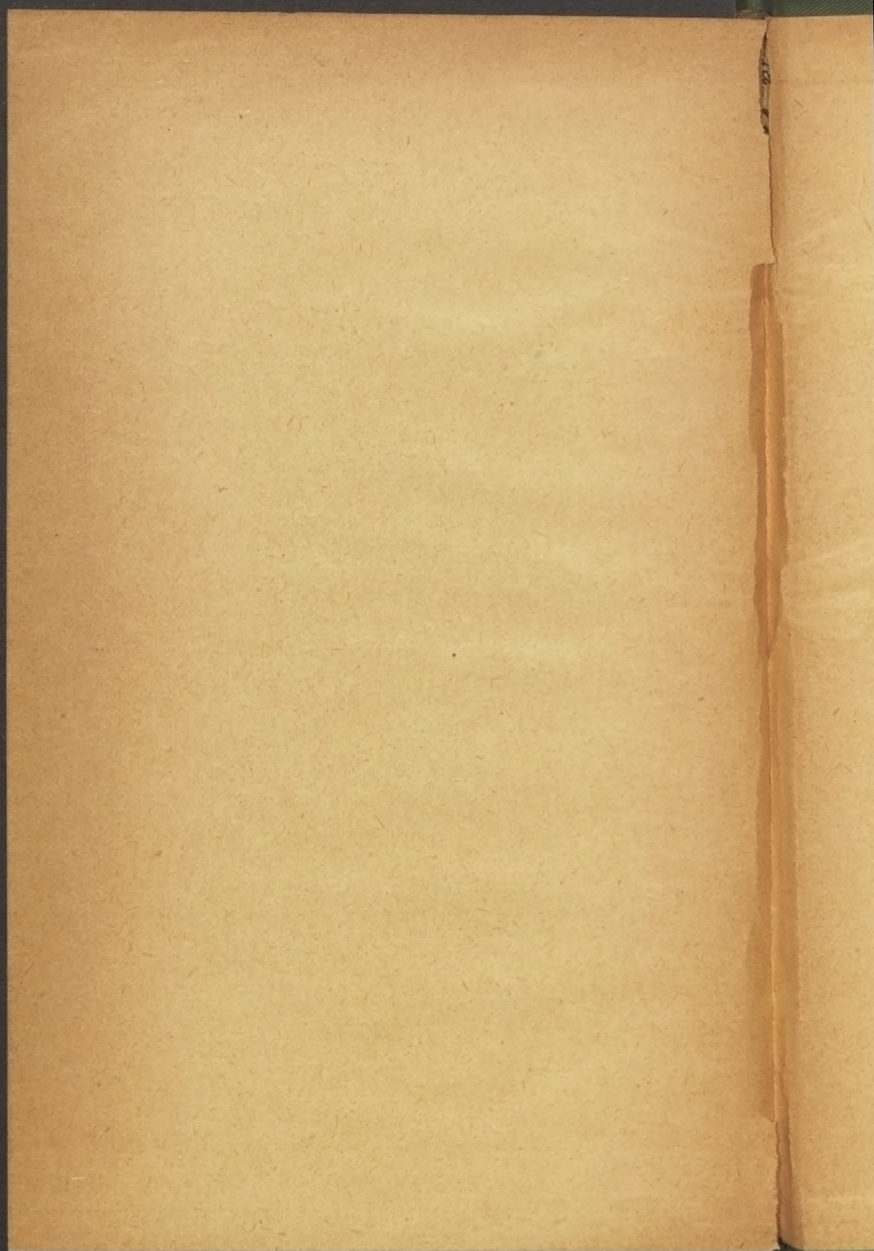
tra

nul

na-

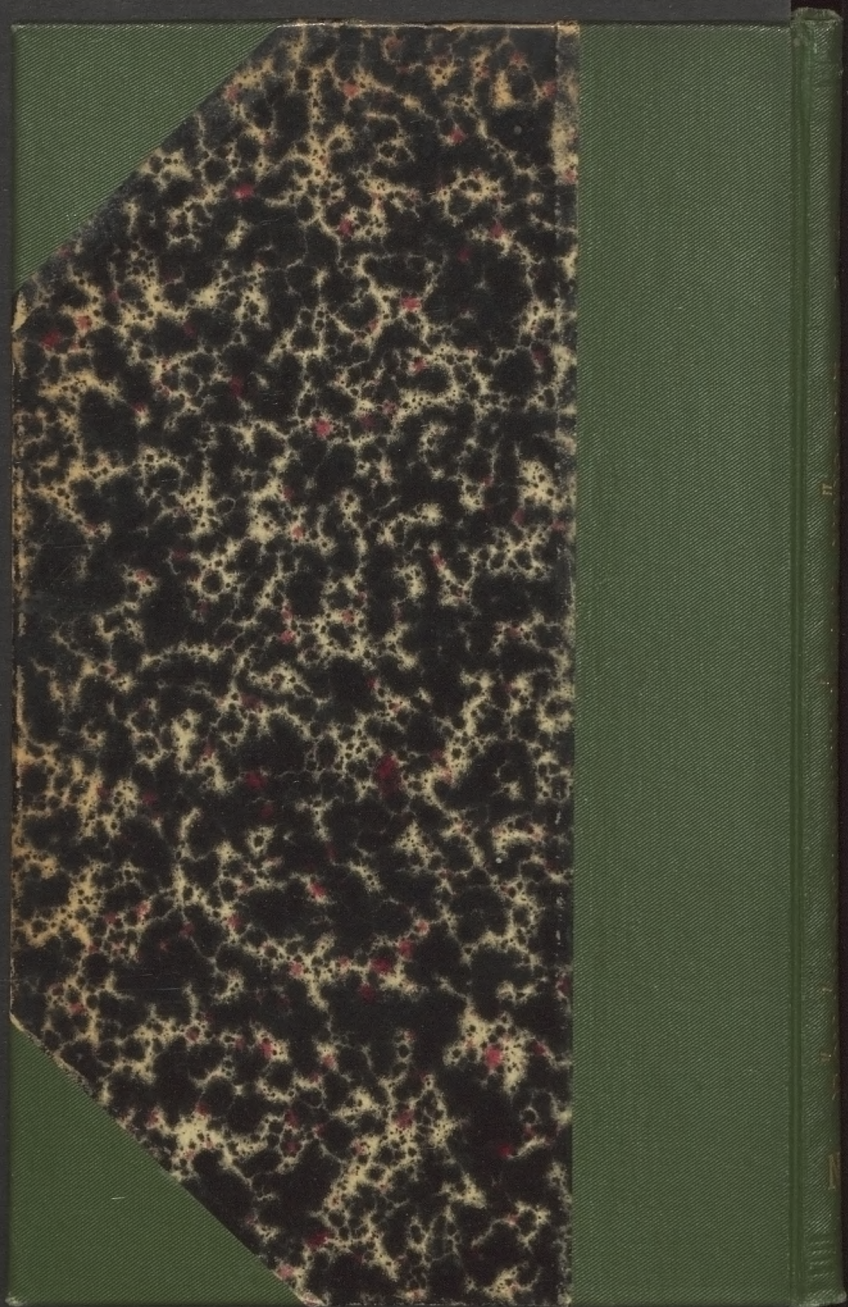
oz-

lá-

FEDERAL CROSS

MAGNETIC TACK

MUSOKHA

142